

۲۲۴۲۶۷۰

اصلاح زبان ترکی

موفقیت فاجعه بار

www.ketab.ir

- سرشناسه : لوئیس، جفری، ۱۹۲۰ - ۲۰۰۸م Lewis, Geoffrey
- عنوان و نام پدیدآور : اصلاح زبان ترکی: موفقیت فاجعه‌بار / نویسنده جفری لوئیس؛ ترجمه‌ی طاهر خدیو.
- مشخصات نشر : تهران: شیرازه کتاب ما، ۱۴۰۰.
- مشخصات ظاهری : ۳۱۴ ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۸۹-۷۱-۲
- وضعیت فهرست نویسی : فیفا
- یادداشت : The Turkish language Reform : A Catastrophic Success , عنوان اصلی : ۱۹۹۹.
- موضوع : زبان ترکی -- اصلاحات
- موضوع : Turkish language -- Reform
- موضوع : زبان ترکی -- تاریخ
- موضوع : Turkish language -- History
- شناسه افزوده : خدیو، طاهر، ۱۳۵۸ - ، مترجم
- رده بندی کنگره : PL۱۱۵
- رده بندی دیویی : ۴۹۴/۳۵
- شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۱۴۶۹۸
- اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیفا

اصلاح زبان ترکی

موفقیت فاجعه‌بار

نویسنده: جفری لوئیس

مترجم: طاهر خدیو

انتشارات: شیرازه کتاب ما

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

چاپ اول: آبان ۱۴۰۰

چاپ و صحافی: پردیس دانش

حق چاپ و نشر محفوظ است.

تهران، صندوق پستی: ۱۱۱-۱۳۱۴۵

تلفن: ۸۸۹۵۲۲۹۷ فکس: ۸۸۹۵۱۶۹۱

همراه: ۰۹۳۶-۹۵۰۰۱۸۲

سایت: www.shirazehketab.com

فهرست مطالب

۷	یادداشت ناشر
۹	سپاسگزاری مؤلف
۱۱	چند نکته درباره ترجمه فارسی
۱۳	درباره مؤلف
۱۵	کوتاه نوشت ها
۱۷	نکاتی در باره متن
۱۹	فصل اول: پیش گفتار
۲۷	فصل دوم: ترکی عثمانی
۶۷	فصل سوم: الفبای جدید
۸۹	فصل چهارم: آتاترک و اصلاح زبان تا سال ۱۹۳۶
۱۱۷	فصل پنجم: نظریه زبان خورشید و پس از آن
۱۴۵	فصل ششم: آتای، آتاج، ساییلی
۱۷۷	فصل هفتم: عناصر سازنده
۱۹۹	فصل هشتم: ترکیات
۲۲۹	فصل نهم: اصطلاحات فنی

یادداشت ناشر

در پی فروپاشی امپراتوری عثمانی و تأسیس یک دولت-ملت جایگزین در دل آناتولی به نام جمهوری ترکیه، برای خلق و ابداع یک هویت جدید ترکی در این بخش برجای مانده از امپراتوری، رشته تلاشی‌های گسترده‌ای آغاز شد.

«اصلاح» زبان ترکی به معنای طرد و حذف واژه‌های فارسی و عربی و طرح و وضع کلمات جدید ترکی یکی از ارکان اصلی این دگرگونی را تشکیل می‌داد. اگرچه به گونه‌ای که در این بررسی می‌خوانیم تلاش‌هایی از این دست از مدت‌ها پیش، از واپسین سال‌های امپراتوری عثمانی آغاز شده بود اما آنها با تشکیل جمهوری ترکیه و شکل‌گیری یک دولت نیرومند مرکزی تحت ریاست مصطفی کمال‌پاشا (آتاترک) بود که این امر شتاب چشمگیری یافت.

ابعاد این کار که در بسیاری از موارد با جعل و ابداع مجموعه‌ای از کلمات من‌درآوردی و غریب توأم شد، به چنان آشفته‌بازاری منجر شد که در یک مرحله شخص آتاترک تصمیم گرفت با مطرح کردن نظریهٔ موسوم به «زبان خورشید» به این آشوب و اغتشاش پایان دهد. از آنجا که بر اساس این نظریهٔ شگفت‌انگیز سرمنشأ تمامی زبان‌های جهان ترکی بود و هرچه بود نیز اصل و منشأ ترکی داشت، دیگر نیاز چندانی به طرح واژه‌های جدید و جایگزین نبود.

اگرچه در پی این دگرگونی از شتاب پیشین در جهت «اصلاح» زبان ترکی کاسته شد، اما هم تغییرات صورت گرفته در آن ده سال تأثیری دیرپای و عمیق بر

فرهنگ و زبان ترکی برجای نهاده بود و هم به هر حال جوانبی از این امر - هر چند به نحوی محدودتر از پیش - ادامه داشت. هر دوی این موارد به انضمام، گوشه‌هایی چند از دیگر مباحث مربوط به این ماجرا چون امتناع جامعه از پذیرش بسیاری از این نوآوری‌ها و در پی بازتر شدن فضای سیاسی ترکیه، تلاش نیروهای سنت‌گرا برای زیرسؤال بردن این اقدامات و حتی اعاده وضعیت پیشین، از جمله مطالبی است که در فصل‌های پایانی این کتاب موضوع بررسی بوده است.